

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felöltszerkesztő: KOCSIS BÉLA

ÁRA:	Az előfizetés ára helyben:	Az előfizetés ára vidékre:	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:	Előfizetési árak külföldre:	HIRDETÉSEK:	ROKARESTBEN:
2 LEI	Évente 480 lei Félévre 240 Negyedévre 120 Havonta 42 Kézbesítési díj havonta 10	Évente 500 lei Félévre 260 Negyedévre 140 Ha ontá 50 Bérmintve postán küldve	BRAȘOV-BRASSÓ, Kapu-ucca 64-66. szám. Telefonszám: Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.	Negyedévre 250 lei Félévre 500 A portódíjak emelése esetére az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.	Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR, BUCAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjai vesznek fel. APRÓHIRDETÉSEK Közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendő vagy bármely irodalmi-nyomtatási vállalatnál is feladható.	2-50 LEI Vasárnap 5 LEI

XXX. ÉVFOLYAM.

BRAȘOV-BRASSÓ, 1924. január 19. (Szombat)

15. SZÁM.

Londonban

legnap ült össze a magyar kölcsön ügyében tárgyaló bizottság. Bethlen István gróf magyar miniszterelnök és Kállay Tibor pénzügyminiszter is ott vannak, hogy képviseljék Magyarországot érdekeit. A kölcsön ügye valójában most dől el, amihez a talajt a párisi tárgyalások már előkészítették.

Az első benyomások és az első hírek erről az első tárgyalásról nagyon kedvezőek voltak. A magyar parlamentben tett jelentés csak kedvező eredményről szólt, s még abban az irányban is megnyugtató volt, hogy a kölcsön ellenében Magyarország szuverenitása érintetlen marad.

Most azonban, hogy a kisanant képviselői Belgrádban összegyűltek és Magyarország kölcsönéről is tárgyaltak, a korábbi hangulat kissé nyomottá vált, a látóhatár némileg elsötétedett. A három utódállam, mely elvben már a párisi tárgyalások alkalmával is hozzájárult a kölcsönhöz, Belgrádban bizonyos nehézségeket állapított meg, amelyeket még le kell küzdeni. Az a hang pedig, melyen ez a megállapítás a hivatalos nyilatkozatban megnyilatkozik, csöppet sem biztató. A kisanant külügyminisztereinek diplomatikus, de sokatmondó formulája az, hogy ők nincsenek ellene a magyar kölcsönnek, de Magyarországnak garanciákat kell nyújtania arról, hogy a trianoni békeszerződés határozatait megtartja és minden belőle folyó kötelezettséget teljesíti. Ez a garancia pedig — így mondták — nem lehet csupán szóbeli ígéret, hanem teljesítményekben kifejezett ténynek kell lennie.

Az utódállamok képviselői maguk is érzik e kikötés súlyosságát, s minden vonatkozásban teljesíthetetlen voltát, mert különben nem szólnának még fennforgó nehézségekről. Sőt, ha nem tartanák feltételüket feltétlenül súlyosnak, azt lehetett vagy azt kellett volna mondaniok, hogy miután a magyar kormány Párisban megnyugtató deklarációt tett, nem látnak semmi akadályt benne, hogy a magyar kölcsön a londoni tárgyaláson végleg és kedvezően elintéződik.

A belgrádi konferencia magatartása, a kihangsúlyozott nehézségek és a nyomatókusan leszögezett feltételek miatt erősen problematikusá teszi a kölcsön gyors és sima elintézését. Már egyes távirati tudósítások is — kedvezően biztató jelentésekkel szemben — némi kétséget támasztanak és aggodalmat keltenek. A háttérben ismét dolgozik valamely titkos kéz, amely Magyarország talpraállításának ügyét keresztül akarja huzni, vagy legalább is annyira össze akarja kuszálni, hogy jóideig ne lehessen dűlőre juttatni.

Az a kikötés, hogy a trianoni békeszerződés kötelezettségei teljesítenek, mindenestre helytálló, mert váltott kötelezettségeket teljesíteni kell, de nagyon sok függ attól, miképpen értelmezik e kötelezettségeket, s főképp azok végrehajtásának módjait. Mert ha például a román kormányt megkérdézik, teljesítette-e a párisi szerződés ama rendelkezéseit, melyek a magyar anyanyelv és magyar iskolázás jogait biztosítják, s gondoskodott-e arról, hogy a szerződésben vállalt székely és szász iskolai és egyházi autonómia létesüljön, azt fogja válaszolni, hogy még az előírtak is messzebbmenő módon megtették, holott, mi nagyon jól tudjuk, sőt érezzük, hogy ez nem történt meg.

A magyar kormány bizonyára kész a trianoni kötés minden követke-

ciáját viselni, de ha a teljesítmények ellenőrzésében és végrehajtásában a kötelezettségeken túlmenő külső beavatkozás jogát követelnék tőle, ezt nem adhatná meg, mivel helyzete tartóhatatlanná válnék, s a kölcsönt kapott Magyarország talpraállás helyett végzetlen felfordulás katasztrófájába kerülne.

A feltételekben tehát mérséklet és méltanyosság szükséges. Számolni kell Magyarországot súlyos helyzetével, kor-

mánya őszinte békeakarásával, a szomszédállamoknak a magyar királysággal való sokszorosan közös érdekeivel, az általános béke sürgős és párencsoló szükségével.

A kielégített Magyarország sokkal nagyobb érték a kisanant államaira, mint egy válságban vergődő nyugtalan Magyarország. Ez jelenthet pillanatnyi előnyöket, de az tartós és hasznos békeállapotot jelent.

Anglia belpolitikáját is megváltoztatja Macdonald kormánya

Mac Neilnek nem kell Lloyd George és Macdonald Mitől fél Poincaré?

— A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, január 17. Az angol parlamentnek hétfőn lesz a Baldwin kormány sorsára döntő ülése. Londonból érkezett távirat szerint ugyanis

az alsóház hétfőn fog dönteni a szocialista képviselők bizalmatlansági indítványa felett.

A hétfői ülés fogja végleg megpecsételni a Baldwin kormány sorsát, a mely után már a legközelebbi lépés a Macdonald vezetése alatt álló kormány megalakítása lehet.

Amint a Londonból érkező hírek mutatják, az angol munkáspárt most teljes és feltétlen győzelmének tudatában, nem marad meg külpolitikai programja mellett, amelyet az új európai orientáció érvényesítése céljából tűzött ki maga elé, hanem súlyos belső politikai, gazdasági és szociális reformok keresztülvételére is komolyan gondol, s minden erejével igyekezik fog a munkáskérdéseket, amennyiben azok még megoldva nem volnának, rendezni. Így mindenekelőtt, mint a Standard jelenti,

követelni fogja az alsóház munkáspárti többsége a mezőgazdasági munkások bérére az ösze megállapított minimum és maximum, valamint az ipari munkások részére megállapított bér maximum megszüntetését.

Egyben törvényjavaslatot fognak benyújtani és pedig már a legközelebbi jövőben a vasutak államosításáról is.

Érdekes és az angol politika szempontjából feltűnő az az alsóházi nyilatkozat, amelyet Mac Neil külügyi államtitkár tett Grey beszédével kapcsolatban. Mac Neil hangsúlyozta, hogy Grey sohasem nyilatkozott elítélően Angolország külpolitikájáról, holott kevésbé beavatott személyek azt állandóan a legélesebben bírálják. A munkáspárt tagjainak — mondotta — éppen ehhez nincs joguk, mert ha vajjon a liberálisok, vagy a munkáspártiak lettek volna uralmon, szaktítottak volna-e Franciaországgal?

— Szívesebben vállalom — folytatta — ha Grey-vel együtt elítélnék, mintha Lloyd Geor-

ge-zsal és Macdonalddal együtt dicsérnék.

Mac Neil beszédének különös éle kétségtelen bizonyossága annak, hogy a konzervatív párt ezidőszereint a legridegebb visszautasítás álláspontjára helyezkedik úgy a liberálisokkal, mint a munkáspárttal szemben, s szó sem lehet arról, hogy akár az egyikkel, akár a másikkal együttműködjen. Mindenesetre jellemző a konzervatív párt mentalitására Mac Neilnek ugyanez alkalmával tett az a másik nyilatkozata, amelyeket a következő szavakba öltöztetett:

— Lloyd George jól ismeri Poincarét, tudja, hogy ha Macdonald Párisban nagy garra fellép, eredmény nélkül fog visszatérni.

Igaza van a konzervatív korifeusnak: a konzervatív párt volt az, amely Poincaré vak politikájával szemben sohasem mert vétót mondani, s ha a francia miniszterelnök az asztalra csapott, úgy Baldwinék, Mac Neilék, riadtan húzódtak vissza a londoni tuskulánumba. Európa szenvedése igen nagy részben Baldwinék és párthiveik lelkiismeretét terhelte, mert az angol konzervatív férfiak sohasem tudták, talán sohasem merték az angol álláspontot a francia hangossággal szemben érvényesíteni.

Érthető most az a felcsigázott kíváncsiság, amely egész Európát eltölti, s amellyel a diadalra jutott munkáspárt jövőre akcióját várják. A kíváncsiság jogosult, mert Európa jövő boldogsága függ az angol munkáspárt magatartásától, s attól a fellépéstől, amelyet Franciaországgal szemben fog tanúsítani.

A konzervatívok nem mernek szakítani Poincaréval, csak azért, mert Poincaré hangsúlyosabb legény volt a nagyantantban,

viszont az angol munkáspártnak emlegetni létérdeke, hogy ennek a hangoskodásnak, amely csak arra jó, hogy Európa boldogságának kerékkötője legyen, véget vessen. S ha az angol munkáspárt felfigyel, úgy hamarosan rájön arra, hogy Poincaré és társai éppen ettől a magatartástól félnek, s ezt a féllelmélet, ha elég ügyesek, alaposan kihasználhatja az új angol kormány.

Prefektus-installáció Székelyudvarhelyen

Bucsuzik a székelység Neamtu Valértól

SZÉKELYUDVARHELY január 17. A görög keletiek újév napján, nagy ünnep volt Székelyudvarhelyen, Főrendezője a liberális párt volt, mely az in-trika áldozatául esett Neamtu Valér prefektus megüresedett székébe, a királyi dekrétummal kinevezett Andreas György tiszteletére nagyszabású beiktatást és társas vacsorát rendezett. S bár a királyi dekrétum intézkedését néma hódolattal veszi tudomásul Udvarhely megye közönsége és köteles tisztelettel hajlik meg új prefektusa előtt: nem mulaszthatja el ismételt leróni hálájának adóját azon ember iránt, aki jogalapon állva csak a törvény, igazság és megértő szeretet útjait munkálta mindenfelé. Ezért mi, udvarhely megyei székelyek, vérző szívvel veszünk nem utolsósorú búcsút Neamtu Valér prefektus s várakozásteli reménnyel köszöntjük új prefektusunkat: Andreas Györgyöt, aki hitünk szerint, mert kijelentése alapján ismeri és így szereti is a székelységet, prefektusi méltóságát ennek a székely népnek a javára fogja kamatoztatni.

Az új prefektus beiktatása a vármegyeháza nagytermében tartott istentisztelettel kezdődött. Ezután a kisteremben gyűltek össze a hivatalok, testületek és polgárság képviselői. A küldöttség által meghívott új prefektus itt hallgatta meg a vármegyének újévi üdvözlését, melyet Szabó Gábor szubprefekt lendületes beszédbe foglalt. A küldöttségek tisztelgését hivatalos helyiségében fogadta a prefektus.

Este háromszáz terítékes bankett volt a Bukarest-szálloda színháztermében. A felköszöntők során Popa János a megyei románok, Szabó Gábor pedig a magyarok nevében üdvözölte a prefektust. Mindkettőt régi ismeretség fűzi az ő személyéhez, s ennek alapján annak a biztos reménynek adtak kifejezést, hogy ő a megye konszolidációját céltudatos munkával rövid időn belül megvalósítja. Ugyanezt hangoztatta Craciun rendőrprefekt és Barbat főügyész is, akik viszont földie és egy időben hivataltársai is voltak az ünnepeltnek. Beszért még Sebesi János dr., a Magyar Párt alelnöke, aki kijelentette, hogy

a megyei magyarságnak sérelmei vannak s azok orvoslását az új prefektustól várja.

Szabó János szentkirályi plébános pedig viszont arról biztosította a prefektust, hogy

a kisebbségek a letett hűségüket minden viszonyok között becsülettel megtartják, bármilyen tendenciózus híreket is bocsátanak világgá róluh.

A nemrégiben alakult új állami liceum tanári kara részéről is történtek fel-szólalások. Ezek lényege az volt, hogy az új intézet a szülők kérésére létesült, fontos állami érdekek szolgálatában áll, s a helyi lakosság javára működik. Az új intézetet Josif Stefan-ról fogják elnevezni.

Az elhangzott pohárköszöntőkre adott válaszában kijelentette az új prefekt, hogy részletes programot nem ad ugyan, de biztosítja a megye közönségét, hogy a bajokat jóindulattal és teljes odaadással fogja orvosolni. Ezen ígéretnek jó reményében késő éjjel távoztak a vendégek a bankettől, melynek résztvevőit nagyjából a távolfekvő falvak lakói képezték.

Hány iskola van Erdélyben?

A közoktatásügyi miniszter hivatalos statisztikája

(Bukaresti tudósítónk telefonjelentése.)

BRASSÓ, január 17. Annak a törekvésnek, amely a közoktatási kormány részéről az erdélyi felekezeti iskolák meggyomorfátás céljából megnyilvánul, ugyiltszik, újabb etappjaként jelentkezett az a statisztika, amelyet Erdély iskoláiról adott ki most a közoktatásügyi miniszter minden különösebb apró nélkül. A statisztika a következő adatokkal szolgál:

Erdély összlakosságának száma 5.114.124 lélek. Ennek a lakosságnak a következő iskolák állnak a rendelkezésére:

Román tannyelvű iskolák: 3611 elemi iskola; 44 középiskola, 40 liceum, 22 tanítóképző, 10 kereskedelmi, összesen 116 középiskola iskola;

Magyar iskolák: 1669 elemi, 86 középiskola, 40 liceum, 19 tanítóképző, 14 kereskedelmi, összesen 159 középiskola iskola;

Német iskolák: 403 elemi, 22 középiskola, 13 liceum, 3 tanítóképző, 3 kereskedelmi, összesen 41 középiskola iskola.

Más felekezetek: 105 elemi iskola, 4 középiskola és 4 liceum.

Összesen 5788 elemi iskola, 156 középiskola, 97 liceum, 44 tanítóképző és 29 kereskedelmi iskola.

Az állam által fenntartott magyar tannyelvű iskolák a következőképpen oszlanak meg: 562 elemi iskola, 20 középiskola, 7 liceum, 5 kereskedelmi iskola és 11 más, összesen 605.

Az állam által fenntartott német tannyelvű iskolák: 51 elemi, 2 közép, 2 liceum és 11 kereskedelmi, összesen 69. Más felekezet részére az állam összesen 55 elemi iskolát tart fenn.

Ezek a közoktatásügyi miniszter adatai, amelyeknek valódiságát e pillanatban ellenőrizni nem tudjuk, de valószínű, hogy azokon igen sok helyesbíteni való lesz. Ami pedig az állam által fenntartott 605 iskolát illeti, arra nézve újból csak eddig vallott álláspontunkat hangoztathatjuk: nincs szükség rájuk, szüntessék meg azokat. A kisebbség oktatását elvégzik az e célra rendelt felekezeti iskolák.

Egy aradi ügynök becsapta Kopinics Jenőt

Harmíncsmilliót csalt ki a szélhámostól

— A Brassói Lapok budapesti tudósítójától. —

BUDAPEST, január 17. Lassan, de biztosan egyre több támpont gyűl össze Kopinics Jenő székéről és talán nincs is már messze az az időpont, amidőn az Európa valamennyi rendőrségéről körözött budapesti szélhámos buroklra kerül.

A főkapitányságon ez ügyben újból szakadatlanul tartanak a kihallgatások s ezekből kiderült, hogy a magyar-román határnál kámforként elűnt Kopinics Jenő több napot Aradon töltött és itt érdekes kalandja volt. Megismerkedett egy Schwalb nevű kereskedelmi ügynökkel, aki a nagy szélhámost valamilyen üzletkötésnél 30 millió magyar korona erejéig becsapta. Midőn a sikkasztó rájött erre, feljelentéssel fenyegette meg az ügynököt, mire Schwalb ráijesztett, hogy ő jól tudja Kopinics kilétét, s ha ez nem hallgat, úgy elfogatja.

Kopinics Jenő, aki előzőleg természetesen álneven mutatkozott be, érthetően megijedt, nyomban összeszedte a cökmökjait és Bukarestbe utazott. Itt egyelőre nyoma veszett.

Alka mi vétell!

Olcsó ár!

Varrógépkereskedők! Szabómesterek!

30 drb. 10x33 eredeti „Singer” central bobbín szabó masinák új varrógép egyenként is eladó. Nagy választék iparos és családi varrógépekben, ezek alkátrészekben. Irógép és kerékpár alkátrészek. Gép- és segéberőműhely.

BAUMGARTEN GEZA

Marosvásárhely, Főter 28 sz. Telefon szám 111.

Franciaország és a kisantant a magyar kölcsönből akar jóvátételt

Anglia nem engedi kijátszani Magyarországot — Hosszabb időre nyulnak el a tárgyalások

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BUDAPEST, január 17. Mint a Pesti Naplónak jelentik Londonból, a népszövetség albizottsági tanácskozásainak három feladata van. Első teendője azoknak a politikai biztosítékoknak a megszövegezése, amelyeket a kisantant a magyar szanalási tervhez hozzájárulása fejében követel.

Legfőbb követelése a kisantantnak, hogy Magyarország a kölcsönből egy fillért sem költöthet fegyverkezésre.

A jóvátétel második feladata, hogy megvitassa a magyar részről kifejezett aggodalmakat annak a jegyzőkönyvnek szövege ellen, melyet a magyarországi és nemzetközi pénzügyi bizottságnak a válogatok szolgáltatása ügyében alá kell írnia. Harmadik feladatához tartozik a kijelölendő pénzügyi diktátor személyének megállapítása.

A bizottság első sorban a belga gazdasági politikusok között keres megfelelő jelöltet. A tárgyalások általános célja az, hogy a szanalási tervet jegyzőkönyvűt oly részletességgel és végleges alakban dolgozzák ki, hogy azt még a londoni értekezlet befejezése előtt aláírassák. A jóvátételi bizottság megfogja állapítani a Magyarországi részéről teljesítendő jóvátétel, fizetések összegét, ha azonban Franciaország e tárgyaláson is megmarad ama követelése mellett, hogy Magyarországnak a nemzetközi kölcsönt tulságosan magas évi részletekben, tulságosan gyorsan kell törlesztenie, ez esetben a hivatalos angol szakértők nem lesznek abban a helyzetben, hogy a city bankházaiknak a kölcsön kibocsátását ajánlják. Anglia jól látja, mi készül a kulisszafalak mögött? Semmikép sem

akarja megengedni, hogy Franciaország és a kisantant közvetett uton a Magyarországnak juttatott nemzetközi kölcsön útján jusszon a jóvátételi fizetésekhez. Angol felfogás szerint a magyar kölcsönt

kizárólag szanalási célokra, Magyarország pénzügyi helyzetének javítására kell fordítani.

A Daily Mail szerint nincs ok arra a felfezésre mintha a népszövetség albizottsága a magyar kölcsön kérdésében pozitív eredmény nélkül tanácskoznék, ugyiltszik azonban, hogy a tanácskozás hosszabb ideig fog eltarlani, mint ahogyan eleinte tervezték.

A magyar miniszterelnök tegnap kijelentette, hogy ő is szembeáll azzal az erős állásponttal, mely Magyarországtól aránylag súlyos áldozatot követel. Hangoztatta, hogy ebben az esetben könnyen illuzóriussá válhatik az egész újjáépítési munka. Még olyan óvatos és jóakaratu politikusok is — mint Apponyi — mérlegelik a kérdést, hogy nem volna-e érdemesebb Magyarországnak inkább lemondani a kölcsönről, mint sem elviselhetetlen áldozatokat vállalni. Angol oldalról ezt az álláspontot nagy megértéssel fogadták.

A Havas távirati ügynökség jelentése szerint azok az angol sajtóban megjelent közlemények, melyek a magyar kölcsön törlesztési határidejéről s a francia-angol ellentétéről szólnak, téves beállításban kerültek a nyilvánosság elé, mert az ellentétek kiegyenlithetők.

Curzon tegnap délután fogadta Benest, aki a belgrádi konferencia után a kisantant közös megállapodását szögezte le a magyar kölcsön kérdésében

A nagy határozat után

A papság a passzív-rezi-tencia mellett Mi történt Anghelescuval?

A Brassói Lapok munkatársától.

KOLOZSVAR, január 17. Nagy és súlyos kulturharcunkban nem a berejezést, hanem a kezdetet jelenti a magyar egyházi forumok határozata, amely a sérelmes iskolarendelethez végrehajtását mondja ki, fentartás nélkül és csorbítatlan lojalitással. A történelmi nyomon kísért krónikásnak azonban meg kell állapítania, hogy ez a határozat nincs összhangban a magyarság gondolkodásával s a legfőbb egyházi forumok indokoló jegyzéke is megállapítja ezt olyan formában, amely kifejezésre juttatja a lelkes kar felfogását s a felfogásnak a közgondolkodásban való kapcsolódását. Ma a kulturharc lépcsőjén a hatalom van előnyben s bár ezt az előnyt a jog és belpolitikai érdekek semmibevevásával és merőben tendenciózus magyarázatával biztosíthatta csupán, a magyar egyházak nem tehettek e pillanatban mást, mint hogy alávéssék magukat a hatalom ökölcspápasáinak.

A magyar közvélemény nem volt teljes hűséggel tájékoztatva a bukaresti tárgyalások menetéről s a Brassói Lapok pesszimizmusát a következőkkel teljesen fedték. Tény az, hogy amikor beavattak hirdetett forrásból nagy engedmények hírt jelentették, tulajdonképpen már el volt dőlve a magyar iskolák sorsa s a kiküldöttek már akkor tudták, hogy Anghelescu miniszter hajthatatlan. Már akkor kijelentette Anghelescu, hogy:

— Vagy végrehajtják az urak rendeleteimet, vagy bezárom a renitens iskolákat!..

Az utolsó érintkezés Anghelescuval a Dicsőszentmártonban lakó dr. Gyárfás Elemér útján történt, aki jól bírja a román nyelvet s éppen ezért arra kérték meg táviratilag az egyházak vezetőit, hogy kísérelje meg még egyszer Anghelescunál a rendelet módosítását. Ekkor már elő volt készítve a református egyházterületi közgyűlése s tudták a protestáns egyházak azt is, hogy

bár a római pápai udvar rokon-szenyvel kíséri Romániában élő magyar katolikus híveinek sorsát, a kisebbségi követelésekben hülön

álláspontja van, amely bizonyos árnyalatokban eltért a magyarság felfogásától. Ezek az árnyalatok azonban igen lényegesek voltak s azzal fenyegettek, hogy a passzív rezisztencia nem egyesíti majd az összes magyar erőket,

vagy legalább is addig, míg a nehézségek áthidalhatók, a magyarság két táborba tömörül: harcolókra és várakozókra.

Gyárfás Elemér tehát visszatáviratozott, hogy ilyen plén puvóarral nem hajlandó leutazni Bukarestbe. Erre kapta aztán a távirati értesítést, hogy utazzon le Anghelescuhoz és jelentse be az iskolarendeletek végrehajtását...

Az utóbbi hetek politikai eseményei között a magyar iskolatárgyalások domináltak Bukarest illetékes minisztériumában a helyzetet. Ez volt a legsürgősebb és legfontosabb elintéznivaló. Anghelescu miniszter azonban kereken kijelentette, hogy a kormány e kérdést elintézetnek tekint. Ez volt a hangulat, amikor Gyárfás Bukarestbe érkezett. A miniszter azonnal fogadta. De a régi barátságos hang helyett Gyárfás Elemér belépésekor fölállott s pattogósan jelentette ki:

Gyárfás Elemér dr. a miniszter idegességét nyomban lecsillapította, amikor a magyar egyházi vezetők megbízásából rezignáltan tette meg kijelentését:

— Miniszter ur, nem tárgyalni jöttem, hanem azért, hogy bejelentsem, miszerint a magyar egyházak lojalisan és becsületesen végre kívánják hajtani sérelmezett rendeleteit...

— Ugy? Az már más!.. válaszolt Anghelescu és a pusztulásra ítélt magyar iskolák düledező falai felett kezdi nyújtotta Gyárfás Elemérnek, a magyarság szomorú kötelességet teljesítő reprezentánsának.

A magyar egyházak súlyos elhatározásának volt egy másik előzménye is. Az iskolarendeletekkel szemben nemcsak a magyarság, hanem a szászok is zuhogódtak. A közös baj közös elhárítására kezdetben bizonyos összhang volt a magyarok és szászok állásfoglalása között. A szászok azonban célszerűségi okokból később lemondtak az ellenállásról s ezt nyomban közölték a magyarokkal, akik bár a jog és törvény páncéljával voltak felfegyverkezve, mégis ajtót kellett nyissanak a hatalom s az erőszak eszközeinek...

tására kezdetben bizonyos összhang volt a magyarok és szászok állásfoglalása között. A szászok azonban célszerűségi okokból később lemondtak az ellenállásról s ezt nyomban közölték a magyarokkal, akik bár a jog és törvény páncéljával voltak felfegyverkezve, mégis ajtót kellett nyissanak a hatalom s az erőszak eszközeinek...

Három küllőmenti pap jön a református teológia tanácstermébe. Bent a vidéki papság már várja a püspököt, akivel össztalálkoznak a küllőmentiek.

— Nő, mit csinálunk? fordul feléjük a püspök.

— Az ultima ratio fegyverével jövünk a Küllő mentéről! volt a válasz.

S a főpap szemében a lemondás fátyla regez:

— Nem lehet fiam! Nem lehet! Iskoláink megszűnnek azonnal s a kongrua megvonása koldussorsra jutat lenne ekei is. Hova lesz aztán a nyáj pásztor nélkül?...

Es mint a koporsószegek beütése hangzott aztán az egyhangú igen, amely meghozta az Anghelescu minisztert is kibékítő határozatot.

De vajjon mi lesz 1925-ben?...

Olaszország elismeri Szovjetországot

Anglia és Csehország is csatlakozik

A Brassói Lapok tudósítójától

BUKAREST, január 17. Rómából érkezett távirat szenzációs hírt közöl. Arról van szó, hogy az az Olaszország, amelynek élén ma Mussolini áll, már a legközelebbi jövőben formálisan elfogja ismerni az orosz szovjetkormányt. Az elismerés ténye már e hó folyamán meg fog történni.

A távirati al foglalt tény jelentősége nyilvánvaló. Olaszország, amelyet Mussolini diktátorsága alatt az egész világ antiszocialistának ismert meg, a szovjeturalmat törvényesnek ismeri el, ez lehet az idők jele, de lehet még inkább bizonyíték arra, hogy a mai európai konstelláció nem engedi meg Oroszországnak az európai politikai életen kívül való hagyását.

A második állam, amely elismerni készül és pedig szintén igen rövid időn belül az orosz kormányt, Anglia lesz. Macdonald, aki minden valószínűség szerint pénteken veszi át Anglia kormányzását, programjának első feladatai közé sorolta ezt.

A harmadik állam, amely ezután sorra következik, Csehszlovákia lesz. Benes cseh külügyminiszternek a belgrádi konferencián tett nyilatkozatai semmi kétséget sem hagynak aziránt, hogy ez az ország csak a megfelelő alkalmat várja, hogy elismerhesse a szovjetkormányt.

Mindezek a hírek nyilvánvalóvá teszik, hogy Oroszországot, illetőleg az orosz kormányt így hirtelen a cseh-francia szerződés tette ennyire keresett árucikké. Franciaország nyugati problémáit ennek a mindenképpen ellenére hatalmas keleti államnak segítségével kénytelen megoldani. Olaszország azonban, amelynek viszont érdeke a francia törekvések ellensúlyozása, nem maradhat el e tekintetben sem a francia kormány mögött és még mielőtt Franciaország megötlés az első közeledő lépést a szovjetkormány felé, Olaszország kész kereskedelmi és politikai szerződéssel lép elő.

Ennél mi sem bizonyítja jobban azt, hogy a francia-cseh szerződést idő előtt hozták nyilvánosságra, s ezzel alapos taktikai hibát követtek el, abban reménykedve, hogy a kisantant többi államai fenntartás nélkül csatlakozni fognak a szerződéshez. S hogy ez nem történt meg, az nagyrésztben Nincsiennek az érdeme, aki helyes politikai intuícióval inkább az olasz szerződést választotta.

A jóvátételi bizottság elrendelték a birodalmi bank elnökét

BERLIN, január 17. A jóvátételi bizottság kiküldött szakértői elhatározták dr. Schachtnek a birodalmi bank elnökének meghallgatását a német állam pénzügyi viszonyairól. A hírt Berlinben azzal erősítették meg, hogy a bankelnök eleget tesz meghívásának, s talán ma már Párisba utazik.

HIREEK

— (Bratianu Jonel Temesvárott.) Temesvárról telefonálta tudósítónk: Bratianu Jonel miniszterelnök bánti utja kapcsán, holnap, pénteken délután Temesvárra érkezik. Hogy mennyi ideig marad Temesváron, az még bizonytalan. Hivatalos fogadtatás nem lesz.

— (Vasárnap jön vissza a pénzügyminiszter Bukarestbe.) Bukarestből telefonálta tudósítónk: Bratianu Vintila pénzügyminiszter vasárnap tér vissza Bukarestbe. A pénzügyminiszter rövid szabadságát az illetékekre és a közvetített adókra vonatkozó javaslatvezetéknek tanulmányozására fogja fordítani.

— (A színészegyesület és a színeszek nyugdíja.) (Az Erdélyi és Bánnati Magyar Színészegyesület tanácsa tegnap délután első ízben ülést tartott Szendrey Mihály aradi művészeti igazgató elnökelete alatt. A tanács a legnagyobb felháborodással bélyegezte meg azokat a színigazgatókat, akik hosszú idő óta nem számoltak el a színészek nyugdíj intézetének járó nyugdíj illetékeivel. Ezek között első helyen Róna Dezsőt, az aradi színház igazgatóját említették, aki mintegy 30 ezer lejell nem számolt el, holott a színtársulat tagjaitól szorgalmasan levonta a nyugdíjilletékeket. Az ülésen Isaac Emil színészeti főfelügyelő szintén megjelent. Szendrey elnök megleően üdvözlötte őt, kijelentette, hogy a romániai színészet az állam érdekeit szolgálja.

— (Január 24-én hirdetik ki az ítéletet az Ulain-pörben.) Budapesti szerkesztőségünk jelenti: Az Ulain-féle összeesküvés bűnőri mai tárgyalásán Ulain Ferenc dr. védőbeszédében hangzott a tárgyalásának. Részletesen foglalkozott valamennyi vállomással. Dörmel Frigyes a legnagyobb hazugnak állította be s kijelentette, hogy magát az állami szerződést a legnagyobb gyerekségnek tartja. A bíróság közölte, hogy ítéletét január 24-én fogja kihirdetni.

— (Egy magyar tanítónő tragédiája.) Kolozsvárról jelenti: Gasparik Ilona bányafünyadi volt elemi iskolai tanítónő, aki értékes tagja volt az erdélyi népoktatásnak, tegnap 57 éves korában meghalt. A magyar tanítói e kiváló nap-számosa csekély fizetéséből öreg édes anyját is eltartotta, de midőn a liberális kormány közoktatásügyi minisztere a bányafünyadi elemi iskolát is kisajátította, állás nélkül maradt. Fizetés és nyugdíj nélkül sokat nyomorgott a szerencsétlen tanítónő, aki a midőn belátta, hogy Romániában már nem boldogulhat, Magyarországra akart emigrálni. Közben Magyarországon állást is nyert, de mielőtt édes anyjával emigrálhatott volna, a sok izgalom és lelkesen megfordított győngye szerveztét, szívbajt kapott, mely váratlanul oltotta ki tragikus életét. Gasparik Ilona temetése pénteken lesz Bányafünyadon.

— (Járványviszonyok a brassói szász iskolákban.) Jelentette a Brassói Lapok, hogy a hasznanyol járványban, amely napok óta az áldozatokat egy dül a Honterus-interáns növendékei közül harmincan betegedtek meg. Mivel az evangélikus szász iskolák összes osztályában nagy mértékben észlelhető a járvány, s a tanulók tekintélyes hányada a kellemetlen influenza miatt akadályozva volt az iskola látogatásában, az evangélikus szász iskolákban hétfőig szüneteltetik az előadásokat.

— (Két gyermeket megölt a bomba.) Szegedről jelenti, hogy a minap Pataki Mihály utkaparó gránátot talált valahol az utcmentén és hazavitte. Azt hitte, hogy már elhasznált és odaadta ötéves kislánának játszani. Később elment hazulról az utkaparó és ekkor bejött a szomszédok Sztári István 13 éves béresgyerek és vizsgálgatni csavargatni kezdte a gránátot, amely pár perc múlva fölrobbant. A robbanás olyan erős volt, hogy az egész ház megrongálódott, a vakolat lehullott, a mennyezet beszakadt, a szoba berendezése pedig darabokra tört. A két fiú a robbanás következtében életveszedelemes sérüléseket szenvedett. Mindkettőjüket nyomban beállították a szegedi kórházba. Mielőtt azonban műtetre kerülhetett volna a sor, mind a két gyermek meghalt.

— (Meleg eső esik Temesvárról.) Temesvárról telefonálta: A zord hideg időjárás után teljesen enyhé idő állott be. A Béga folyó jege eltűnt. Tegnap óta meleg eső hull alá a városra.

— (Meghalt Temesvár legöregebb asszonya.) Temesvárról telefonálta tudósítónk: Jankura Eliz, Temesvár legöregebb asszonya százharom éves korában meghalt. Jankura Eliz halála előtt rövid idővel megvakult, s az egyik ottani német lap gyűjtést rendezett az öregasszony számára. A gyűjtésből befolyt összeg egy nagyrészt azonban már a temetésének költségeire kell fordítani.

Legjobb szabású ruhák mérték után csak W. & G. SCHUL-nál.

— (Halálozás.) Imrich János nyugdívári szász evangélikus lelkész, volt magyar országgyűlési képviselő 87 éves korában meghalt. Imrich az imént elhunyt Siudel lelkész temetésére készült bejönni Brassóba, midőn a prázsmári állomáson szívszélhűdés érte és azonnal meghalt.

— (Felhívás a nyugdíjas vasutasokhoz.) A nagyszebeni állomásfőnök felhívja a nagyszebeni volt máv. nyugdíjasokat, hogy összes nyugdíjok-mányaikkal haladéktalanul jelentkezzenek a nagyszebeni pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályánál, ahol január havi nyugdíjajukat ki fogják fizetni. Egyben értesíti a volt máv. nyugdíjas alkalmazottait, hogy nyugdíjajukat ezáltal a pénzügyigazgatóság fogja kifizetni, s a hátralékos hat hónapi nyugdíjuk is hamarosan kifizetésre kerül.

— (A Brasovia bálja iránt egész Brassóban feszült érdeklődés mutatkozik. Ez nem is csoda, hisz a Brasovia bálja a múltban mindenkor a legkellemesebb, mondhatni tradicionális találkozó helye volt Brassó társadalmának. A január 26-án megtartandó Brasovia bál már csak azért is fényesnek ígérkezik, mivel a bálon Károly trónörökös is jelen lesz, aki védőnőke, Ollennu tábornok, az V. hadtest parancsnoka pedig elnöke lesz a briliáns táncestélynek. A rendezőség már megkezdte a meghívók széjjelküldését. Aki vasárnapig nincs birtokában a meghívónak, az jelentkezze Hirsch-ucca 25 szám alatt a Brasovia vezetőségénél, nehogy esetleges tévedésből távol kelljen maradnia ettől a rendkívül kedélyesnek kinálkozó táncestélytől.

— (Huszonkétezer béketerv.) Newyorkból táviratozzák: Mint jelentették, egy amerikai milliárdos százezer dolláros díjat tűzött ki egy oly tervezetre, melynek végrehajtása lehetővé tenné a világbéke biztosítását. Eddig huszonkétezer tervezetet küldtek be az illetékes zsűrinek. A béketervet tizenkilenc különböző országból érkeztek és terjedelmük különböző. Van köztük a rövid távirattól kezdve a kötetnyi kéziratig minden. A zsűri még január végéig odaitéli a díjat a legjobb tervezetnek. — Az amerikai mintán felbuzdulva E. A. Filene bostoni nagyiparos — mint Párisból jelenti — azt az eszmét propagálja, hogy Franciaországban, Olaszországban és Angliában hasonló pályázatot kell kiírni, melynek díja mindegyik országban kétszázezer frank volna. A Franciaországban általa kiírt pályázat résztvevőinek azt kell kidolgozniuk, hogy a nemzetközi kooperáció mily tervek alapján érhető el Franciaország és Európa ujjaépítése és felvirágoztatása. A franciaországi zsűri megalakítását Leon Bourgeois és Henry de Jouvenel vállalták magukra.

— (Hajótöröttek.) A görögkeleti vizkereszt alkalmából pénteken nem tart előadást az Apolló. Szombaton egy pompás, csodaszép és bravuros rendezésű drámai filmjátékot hoz vászonra az Apolló a »Hajótöröttek« címen. A filmet Afrika tropikus pontjai veték fel s a szereplő színészek és artisták bizony nem egyszer életükkel játszottak, hogy egy-egy veszedelmese jelenet sikerét biztosíthassák. A darab szövevényes, érdekes, csokormentes Fred Johanssen és Manfred Noa briliáns ötletei alapján épült fel. Főszerepét Stella Gynt, a rendkívül bájos új filmstar kreálja. Látható vasárnap is. Hétfőtől kezdve »A vad istenek szigete« című amerikai filmibari remekművet vetíti az Apolló. Jön »A velencei kalmár« Shakespearé világhírű drámája.

Legelőgásból angol fehérművek mértékre W. & G. SCHUL-nál.

— (Lengyelországban egész városokat lopnak el.) Lengyelországban drága a fa és még drágább a tégl. A házak nagyrészt a háború rombadöntötte, az állam az építkezéshez sem anyagot, sem erkölcsöt, sem szervező támogatást nem nyújt, ennél fogva az amerikai segítségen kívül az építkezésnek egyetlen lényeges faktora van: a lopás. A köznépi organizálta és meglepő tökélyre emelte a lopást. Az már fel sem tűnik, hogy állami és magánérdekekben milyen szabályszerűen pusztítják a faállományt. A lopott fánál a tolvajok csak a maguk »tisztessége« hasznát számítják a beszerzési költségekhez és így ennek a faanyagának az ára a piaci ár 30 százaléka körül mozog. Mint hogy pedig a leromlott házakat a legtöbb helyen lassanként újra felépítik, egész uccasorok fundamentumától, mindenestől eltűntek, hogy egyes ügyesebb és élelmesebb építkezők maguknak ingyen anyagot szerezzenek. Aki nekik ilyen módon eltűntették a házat, panaszt sem tehet sehol, mert nincs rá mód,

hogy igazságot szolgáltatassanak neki. Így azután Kelet-Lengyelországban egy remásra alakulnak át régi formájukból városok: hosszú, kísértetiesen lerombolt utcák közepén egyetlen rendesen fehérre meszelt házikó meredezik, azután nagy távolságokon keresztül megint csak romokat, törmeléket, szemetet, piszkot lát a sétáló idegen, amíg egy újabb kísérteties magányban meredező házra nem bukkan. Lengyelországban a háború előtt, minden városban vídám és élénk társadalmi élet volt. Ma Kelet-Lengyelország nagyon sok helyen ijesztő benyomást tesz az emberre. A falu, a földmagához tért a háború pusztításai után, de a város tönkrement: kísértetek városa lett belőle.

(*) A borszéki borvíz az ásványvizek királya. Nagyban eladás az Aronsohn H. és Tsa cégnél. Telefonszám 7. Üvegenként kapha ó a Frații Orghidan kapu-uccai fűszer és csemege üzletben.

— (Szolgáltatás gyógyszerár) Január 19-től február 2-ig az éjjeli és vasárnapi szolgálatot Stenner Frigyes »Oroszlán« gyógyszerára (Kapu-ucca 21.) látja el.

Legnagyobb vásárték uridivat-költségességeknél

W. & G. SCHUL-nál.

(*) Modern mozgó. Ma vetítik utoljára a filmművészet legcsodásabb alkotását »A házasság egészségtana« című Maladon-filmet. Aki még nem látta okvetlen nézze meg az orvosi tudomány e remekét, mert örök tanulsággal marad minden nőnek, minden férjhez menendő leánynak, minden családapaának és minden házassulandó férfinak az a tanács, amit népszerű előadásban a vetítő vászonról a legnagyobbr orvostanároktól láthat. A Modern mozgó szenzációs januári sorrendben következő műsora a legmagasabb és a legkényesebb izlésű közönség igényeit is felel meg. »Sámson a néma« a legjobb Albertini film. »Királynő kegyeltje«. Utolérhetetlen Matador sláger. És a várva-várt Erzsébet királyné. Pat és Patascha filmek uralják a jövőhét végéig a műsort.

Tökéletes szabású raglánok csak NEUMANN-nál.

— (Amundsen egy nap alatt akar a sarkra repülni.) Roald Amundsen, a híres sarkkutató, tegnap Berlinbe érkezett. A Berliner Tageblatt egyik munkatársa előtt nyilatkozott az északi sarkra tervezett repülőutjáról. Eszerint Amundsen májusban vagy júniusban kel utra a legmodernebb aeroplánnal. A kiindulási pont a Spitzbergák lesznek. Amundsen reméli, hogy egy nap alatt eljut az északi sarkra. Hogy az északi sarkon leszáll-e, az az ott talált terepviszonyoktól függ.

(*) A Modern Mozgóban a mai tilalomra tekintettel csak egy előadás lesz, amely délután fél öt órakor kezdődik.

A BRASSÓI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR devizaosztálya

mától fogva a régi pénztárheleységben van, melyet ujjaépítés által megfelelően kibővítettek. — Az összes átutalások a legkedvezőbb feltételek mellett intéztetnek el, szükség esetén fizetési könnyítéseket adunk.

A devizaosztály telefonszámai 643. és 644.

Az ideai tánc-slágerek:

Zsávnál nincs szebb tánc (La Java) L. 36-
Blues Fox — — — — — 36-
Sámson és Delila Shimmy — — — — — 36-
Tutenkhamen Tango — — — — — 36-
Opium Valse erotique — — — — — 36-

Moravetz kiadás, mindenütt kaphatók.

Dr. Fischer Gyula

orvosi laboratoriuma
BRASSÓ, ÁRV. HAZ-UGCA 25.
TELEFON 580.

Szakorvosi kezelés bőr- és nemi betegek részére.

Röntgenvizsgálat, Röntgenkezelés és villanyfény (Quarz lámpa) besugárzás bel- és sebségi és bőrbetegék részére.

MODERN MOZGÓ

1924. január 18-án:

HÁZASSÁG EGÉSZSÉGTAN

TUDOMÁNYOS FILMSZENZÁCIÓ.

Jön! SÁMSON, A NÉMA. Jön!

SPORT

(x) Nemzetközi jég hockey mérkőzések. Davosból jelenti: A nemzetközi jég hockey mérkőzések lezajlottak, s az eredmények a következők: Berlin—Bécs 2:1, Oxford—Berlin 7:3, St. Moritz—Davos 4:3. Bécs: Wiener Eislaufverein—Nicholson 6:0, Florisdorff AC—Hertha 4:2, Németország—Ausztria jég hockey válogatottja 4:3.

Prága. Spárta—Wiener Eislaufverein (4:0), (3:0), (2:0). A bécsi hockey csapat háromszor husz perces játékidő alatt 4:0 3:0 2:0 arányú vereséget szenvedett a Spárta hockey csapatától.

(x) A prágai Spárta kettős győzelme. Madridból jelenti: A Spárta spanyolországi túrája után két értékes győzelmet aratott, még pedig 5:1-re verte a lisszaboni Imperiót és 6:0-ra győzve le a lisszaboni Bemficot.

(x) A bécsi Hakoah Palesztinában. Diadalmas egyiptomi szereplése után Tel-Avivban vívta meg a kifutó bécsi csapat első palesztinai mérkőzését. Ellenfele az ottani egyiptomi csapat volt mely 5:1 arányban vereséget szenvedett a Hakoah-tól. Még nagyobb jelentőségű az a győzelem, melyet Jeruzsálemben arattak a bécsiek a palesztinai angol válogatott ellen. Csütörtökön délután mérte össze erejét a Hakoah a jeruzsálemi angol válogatott csapatával, s a szép küzdelemből 3:0 arányban győztesen került ki. A gólokat Katz, Schwartz és Guttmann rúgták.

(x) Olasz—Osztrák nemzetközi mérkőzés. A rég tervezett mérkőzés január 20-án lesz Genuában.

(x) Francia ujszók rekordok. Párisból jelenti: A franciák egymásután javítják meg uszó rekordjaikat. A sürü rekordjavítások a szorgalmas training mellett bizonyítanak, míg más részről annak a jelei is, hogy a franciák meglehetősen gyengék voltak. Legutóbb Pernot javította meg saját 300 méteres rekordját 3 mp.-el. 4 p. 28.8 mp.-re: A hátuszók rekordot 100 méteren az elzászi Horny-Colmar 1 p. 24.8 mp.-re javította.

Nyíltér*

A »Gyilkos« egyik utolsó számában egy a töle megszokott valótlanságokkal teli rágalmazó cikk jelent meg rólam. Azon kevesekkel, akiket, tájékoztatlanok lévén, még félrevezethet Györy Illés István ur, az alábbiakban ismertetem a való tényállást.

Pár héttel ezelőtt megjelent nálam egy Klein nevezetű egyén, uri ruhában, s felkért, hogy vállaltam el az Ellenzék árusítását. Mivel azonban Parajdon már két kereskedő is kudarcot vallott, a közönség teljes közönye miatt, az Ellenzék árusításával, magam sem fogadtam el a teljesen kilátástalan és csak fölösleges munkát jelentő megbízást. Ez történt csupán és a Kolozsvárra visszatért ururuhás Klein bementásai alapján a mindenre kapható Gyilkos kész volt az igazságtalan denunciacióra is. Hogy mennyire csupán rosszakaratu rágalom az egész cikk, annak bizonyítására még csak azt említem meg, hogy ugyancsak én vagyok az árusítója a Keleti Újságnak is. Ez eléggé bizonyítja azt, hogy a Brassói Lapokkal semmiféle külön megállapodásom nincs, s hogy a Brassói Lapokat semmiféle külön kedvezményben nem részesítem, s hogy az újságárusítás nekem kenyérkereset, s nem politikai kérdést jelent. Az »az'án m's a«-ra tartozik, hogy viszont Györy Illés Istvánnál az újságíró és rágalmazás elleni üzlet és nem lelkiismereti kérdés.

Fuér Irén. Parajd.

*) Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Erdély legnagyobb és legelterjedtebb magyar napilapja a Brassói Lapok

MEZŐGAZDASÁG

Gazdag-e a földbirtokos?

A kiviteli tilalmak rendszere szegénységre kényszerít a termelőket

— A Brassói Lapok munkatársától. —

BRASSÓ, január 17. A napokban egy püspök állította, hogy a romániai parasztság meggazdagodott, s mi, akik ebben a rovatban a gazdák szegénységéről ígkeltünk képviselni, nem hagyhatjuk szó nélkül ezt a kijelentést, mert annak a tények homlokegyenest ellentmondanak. A valóság ugyanis az, hogy a gazdák szegénysége helyzete különösen az utolsó hétért esztendő alatt nagyon rosszra fordult és hogy bármilyen rossz volt is a gazdasági helyzet, a háború előtti években Erdélyben és a Regátban, bizonyos tekintetben ma sokkal rosszabb, mint akkor volt.

Közvetlen tény, hogy a mai súlyos közgazdasági viszonyok épen a gazdák szegénységére nehezednek elsősorban, mert ma már a háborús idők gazdasági megkötöttségéből épen csak annyi maradt meg, amennyi a nyersanyagok kivételét és így a nyersanyagok árának természetes kialakulását akadályozza meg. A kormány még mindig nem merle levonni annak a gazdasági szempontból véve örvendetes ténynek a következményeit, hogy a háború befejeződött és így azt lehet mondani, hogy a kiviteli rendszer megkövetésével háborút folytat az államfenntartó elem ellen, a mezőgazdaság ellen és az ő termelés többi ágai ellen. A maximális ár rendszere csak a nyersanyagok terén tudta fenntartani magát; de még ez a rendszer a háború alatt a nemzetek fenntartási sztrájkának leghatásosabb fegyvere volt és így mindenütt általános nemzeti érdekeket szolgált, addig ma valóban csak ismeretlen érdekeknek váhat javára, ellenben miután a gazdák szegénység lételeméit rendíti meg és miután az ország jellege feltétlenül mezőgazdasági és más őstermelő jelleg, a kiviteli tilalmak köntösébe bujt maximális árrendszer határozottan sérti az ország egyetemes érdekeit.

Ismételt megtagyaltuk már annak a visszáis helyzetnek az igazságát, hogy az erdélyi gazdának 150 kő búzát kell fizetnie azért a ruháért, az vetért, szerszámért, vagy más ipari cikkért, amit a francia, vagy olasz gazda 100 kilogrammnak az árán megvehet. A gazdasági életnek nagyon természetesnek nincsenek olyan kifizetéseket tartalekai, hogy ezt a különbözőzetet vég nélkül viselhesse.

Volt egy idő a háború végén és a háború vége után is, amikor csakugyan

a gazdák szegénységénél volt a bankjegytömeg nagyobb része, még pedig különösen a kisgazdák, akik a tejért, tojásért, főzelékért, s a hasonló szükségleti cikkekért csaknem teljesük szerinti árat kérhettek. De ez a gazdaság csak látszólagos volt, és a pénz meggyűmlését az akadályozta, hogy egyrészt nem voltak meg a piacon a szükséges iparcikkek, szerszámok, gépek, amelyekbe ezt a felhalmozódott pénzt bele lehetett volna és bele kellett volna fektetni és ami kevés volt, annak olyan képtelen magas volt az ára, hogy a gazda még a sok bankjeggyel sem szerezhetette azt meg, a bank egy belső értéktelensége miatt. Legjobban bizonyítja ennek a kornak meddő voltát az, hogy sem a gépi berendezés, sem az épületek száma nem szaporodott; a gazdák még a legszükségesebb beruházásokról, javításokról is le kellett mondaniuk, úgy, hogy a mezőgazdaság általános színvonalát évtizedekkel súlydtt vissza. Ha az az igaz is, hogy a pénz elértéktelenedése folytán a földbirtokos adósságai elenyésztek, viszont igaz az is, hogy mire a földbirtokos birtokát újra rendezhetővé, a régiéknél sokkal súlyosabb adósságokat kell szereznie, mert más módja nincs a beruházásra. Sőt még most az adósságcsinálásra sincs kiútja.

A földbirtokos már nagyon szegény, akár középbirtokos is, akár kisbirtokos. A Barcaságon például csak ezen az éven nem volt termés — az egérkár miatt, — és a híres gazdasági szász parasztot már ez az egy csapás teljesen kimerítette; annyira, hogy a legjobb módú parasztok is csak részletekben tudják megfizetni a korpát, amit állataik etetésére meg kell vásárolniuk.

Nem, a parasztnak nem gazdag, sőt nagyon szegény. S ez annál szomorúbb, mint ennek a helyzetnek világosan kimutatható oka van, amín nem volna nehéz változtatni, s ez a kormány kiviteli politikája. Ennek a rendszernek esik látszólagos előnye, de ha a kormány azt akarja, hogy az ország gazdasági élet erős legyen, ha erős adósság e nem akar nevelni, ha az ország leghatalmasabb oszlopát nem akarja végleges szegénységre kényszeríteni, akkor a szabad kiviteli rendszer megteremtésével sürgősen helyre kell állítani az egészséges arányt a nyersanyagok és az iparcikkek ára között.

sürgősen követelték azt, hogy már a kisgazda is igyekezze magát mentesíteni az ilyen természetű bajok alól és minél kiadósabb gépiüzemre térni át.

Ebben a gazdának segítségére jött a modern műszaki tudomány és a motoros gépek fejlődésével kapcsolatban megteremtette a közép és kisgazdaságokban is használható motoros gépek legkülönbözőbb típusait. — Az Erdélyi Gazdasági Egyesület ezen a nyáron már motoreket versenyt is rendez annak megállapítására, hogy a sok típus közül az erdélyi viszonyok között melyik a legmegfelelőbb.

Fzek között a gépek között ma már van olyan is, amelyet valósággal egyetemesen lehet használni a gazdaság legkülönbözőbb ágaiban. — Van közöttük olyan, amely ugyanugy szánt, mint az ígás eke, vagyis mindössze egyetlen munkaerőt foglalkoztat, az eket kiviszi és hazahozza a földéről, tetszés szerinti mélyékre, ha 20 és 30 centiméter között; ha kell, két munkásrövel és megfelelő világítással akár éjjel is zavartalanul dolgozik helyben, az egyik kerekét körül megfordul, s kezeléséhez nem kell szakember, benzinfogyasztása pedig minimális; naponta 3—4 magyar holdra a benzinszükséglet 30 kg. körül van.

Ugyanerre a motorra az eke helyett a cséplőgépet is rá lehet szerelni és napi 100—110 méterháza búzát is kiverésel; vagy daráló és szivattyú, és ha tetszik, a teherhordást is ellátja, mert még futóhomokdombokra is fel tud kászárkodni.

Ilyen gépekkel természetesen általában a birtokos gépi berendezésének problémája és ami ezelőtt lehetetlennek tűnt fel, most már természetesen látszik, a kisbirtok sem dolgozhat hasznosan, a gépi erő felhasználása nélkül.

(—) Terményárak Erdélyben és a Regátban. Brassói árak: egy métermáza buza 530, barcasági sörárpa 500, zabban nincs kereslet, tengeriben nagy a kereslet, az ünnepek miatt azonban nem érkezett ár, ára métermázsként 460, lencse kilója 23—24 lej, babban nagy kereslet van 10 lejes áron.

Sensizentgyörgyi árak: buza 520—550 lej, árpa 460, zab 440, tengeri 480—500, bab 850, borsó 1000, lencse 2400—2500, burgonya 150 lej métermázsként. — Takarmány: prima széna 270, szalma 100—140 lej száz kilogrammonként. — Élő állat exportkór 23—24 sekunda 18—20 lej, kibizott sertés 30—32 lej kilogrammonként. Tuzifa 700—750 lej ölenként.

Braila: rozs 410 lej, új tengeri 420. Galatz: ugyanolyanok az árak, mint Brailában. Constanza: rozs 430, tengeri 440 lej. Más terményben nem volt kereslet.

(—) Monopolium lesz a terménykereskedelemben? Bukarestből jelentik nekünk, hogy jól informált körökben végleges tényként beszélnek egy „Hambaru” néven alakítandó terménykereskedelmi társaságról, amely a hírek szerint az egész Románia területére eljés monopoliumot nyerne a terménykereskedelemben. — Hir szerint a részvénytársaság alapítási munkálatainak befejezésére Braila Vintila pénzügyminiszter már a jövő héten kibocsátja az alapítási tervezetet. Az alapítókban az állam és magán tőke is részt vesz.

Ezt a hírt csak fenntartással közöljük, bár azok után, ahogy az állam a mezőgazdasági körök érdekeit kezeli, már ez sem tűnik fel bízható lénnyel.

(—) Budapesti terményárak. Budapesti buza 131000, füzavidéki 126000, fehérvári 112000, budapesti zab 111000, zalametevi 107000, sörár 125000, prompt korna 67000.

(—) Meteorológiai jelentés. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint további hőemelkedés várható, helyenként csapadékkal.

Közgazdaság

A mai pénzpiac

Csütörtök, január 17.

A világpiacra a francia frank javulásával az eddiginél egészsége ebb helyzet alott be s nagyobb eltulodások a mai nap folyamán nem voltak.

Az erdélyi pénzpiacra reggel 34.60 lejes svájci franknak megfelelő alapon indult az üzlet, később azonban az árfolyamok lanyhultak, egészen a zürichi nyitás és a párisi elötözde jelentéséig; mert ezek szerint a francia frank javult és vele a lej is. A svájci frank legmelyebb árfolyama 34.55 volt. A többi árfolyamok: cseh korona 5.83—5.80, angol font 878—836, dollár 201—199, olasz lira 8.85—8.75, egy lejért 354—352 osztrák és 175—170 magyar korona.

Délután a párisi nyitásról szóló táviratokból kitudnik, hogy a francia frank gyengült Párisban, s erre bizonyos szilárdaság al be, a svájci frank 34.85—34.90-ig emelkedik és ebben az arányban emelkednek a többi árfolyamok is. Délután teljes üzletelenség volt az egész piacon.

Mai zárlatok.

Zürichi devizák: egy dollár 5.78 és egy negyed, egy angol font 24.61, száz francia frank 27.25, száz olasz lira 25.30, száz cseh korona 16.82 és fél, száz lej 2.87 és fél, tízezer osztrák korona 0.81 és egy negyed, tízezer magyar 2.05, száz billió német márka 130 svájci frank.

Bukaresti déli zárlat. Devizák: egy francia frank 9.30, egy angol font 8.59, egy dollár 202, egy olasz lira 8.95, egy svájci frank 35, egy cseh korona 5.82, száz magyar korona 1.—, száz osztrák 0.29. Valuták: egy francia frank 9.80—9.90, egy angol font 889—870, egy dollár 201—202, egy olasz lira 9.25—9.35, egy svájci frank 36—36 és fél, egy cseh korona 5.85—5.90, egy Napoleon arany 780—790 lej.

(—) A Banca Albina brassói devizaszámlájának telefonszáma 602 és 94. — Vesz és elad mindennemű idegen devizát effektív bankjegyet a legjobb árfolyamokon.

(—) Belgiumban is romlik a pénz. Budapesti jelentés szerint Belgiumban is aggasztó válság van a valuták terén. Theunis miniszterelnök kifejtette, hogy a devizapiacra mutatók bajok, nincs más magyarázatuk, mint a pénzügyi defetizmus, ami ezen azonban a kormány nem tud vétekezni.

(—) Emelkedik az angol cukorgyártás. Londonból írják nekünk, hogy ott rövid időn belül a harmadik cukorfinomítót alapították meg. Az új cukorüzem az első évben 50.000, a másodikonban 100.000 tonnányit fog gyártani; ennek megfelelő cukorrépa termelésére nézve kötött szerződést a gyár a szomszédos birtokokkal. A gyártás a jövő évben kezdődik meg.

(—) Bérmozgalmak temesvári aszfaltosiparban. Temesvári tudósítónk jelentése szerint az ottani aszfaltosiparban bérmozgalmak indult meg, amely bizonyára magában áll az erdélyi sztrájk történelmében, mert a tárgyaló feleket mindössze egy százalékos választja el egymástól. A legutóbbi kollektív szerződés ugyanis lejárt e hó 15-én, ez a szerződés 10.50 és 20.40 lej közötti órabéreket állapít meg; a munkások most ugyanezekhez az alabérekhez 10 százalékos emelést kívánnak az első három hónapra és további hat százalékos a következő időszakra; a mesterek elfogadják a három havi 10 százalékos emelést, de a három hó eltelte után csak öt százalékos akarnak adni a kért hat helyett. A tárgyalások folynak és remélhetően megegyezéssel fognak végződni.

(—) Emelkedik a kenyér ára. Bukarestből jelentik, hogy a pékek a kenyér árának felemelését kérik azaz az in dokolással, hogy a kenyér árát 10 lejes ár mellett állapították meg s a buza ára ma már szerintük 480 lejre emelkedett valamennyi romániai piacon; ennek megfelelően 6.50 lejes árat kérnek barna és 10 lej fehér kenyérré.

(—) Bukarest és a Bánát forgalma. Temesvári tudósítónk jelenti, hogy ott az ipari érdekelttség nagy ellen-szenvvel tárgyalja a vasutizgatóságának forgalomkorlátozó intézkedését, amelynek az oka, hogy Bukarestben feltorlódnak a szállítmányok. A temesvári üzletvezetőség területén ugyanis egyáltalában nem volt forgalmi zavar, nem volt tüzelőanyaghiány sem, sőt a nagy hófúvások sem tudtak akadályokat gördíteni a forgalom leonyolítása elé, így teljességgel érthetetlen az igazgatóság az az intézkedése, hogy a forgalmi korlátozást az egész ország területére egyformán kimondja. Ma tudvalegyen csak avorsárfut, román árát és a szállítását lehet szállítani. A vasut igazgatósága helyesen tenné ha forgalmi torlódás idején azt az állomást, vagy azt a vonalat tehermentesítené, amelynek arra szüksége van de ilyen általános korlátozásokkal csak ront a helyzeten, ahelyett, hogy javítana.

(—) A román-orsz tárgyalások megszakadása. Bukarestből jelentik, hogy a román-orsz tárgyalások megszakadtak és a salzburgi értekezlet már nem is ül össze.

(—) Valutareform Lengyelországban. Lengyelországban a véget nem érő kísérletek után sem tud a valuta végsőleges és szilárd alapra kerülni. Mint Bécsen át jelentik, most újra tanácskoznak Varsóban a pénz stabilizálásáról. A tanácskozásokba bankigazgatókat is bevon-tak és a gyakorlati gazdasági életnek sok más kiválóságát. A tanácskozások során felvetődött a keltós valutarendszer gondolata, amelyet az átmenet idejére valószínűnek meg. Ennek a rendszernek példáját láthatjuk most Németországban ahol a járadékmárka az igazi értékmérő, de a nármárka sem vesztette el szorereit és értékelésében a járadékmárkához kapcsolódva, tovább forog a gazdasági életben. Felmerült a gondolat a kamatozó pénz-ként szerenő adó-jegyeknek is, amelyek a népet ismét a takarékoság útjára vezetnék. Számos kérdés került még szőnyeg-re de valamennyien egyetértettek abban, hogy a valutareformot nem lehet tovább halasztani. Mindenesetre elfogadták azt az észrevételt is, hogy ilyen reformot nem lehet megteremteni olyan alap nélkül, amely az átmenet idejére az országot megőrjíti a megrázkódtatásoktól.

(—) Szabad csemegeturók és sajtok kivitele. A szabad kiviteli rendszer kibővítésére vonatkozó tegnapi közlésünket azzal egészítettük ki, hogy a bányai és csemegeturók és sajtok (branzaturide lux) szabad kivitelét is engedélyezték, a kötéllárukat (franzaturide) ellenben nem.

(—) A bolgár kiviteli vámrendszer reformja. Szófiából jelentik, hogy ott bizottságot küldtek ki a kiviteli vámrendszer reformjának kidolgozására; a mostani vámtarifa osztlóky szerin van felírva, az új tarifát pedig teljesen az érték-vámrendszer alapján akarják helyezni, hogy a kiviteli vámok a kivitt árucikkek értékéhez igazodhassanak. Elsősorban a dohány, a termények, tejtermékek kivitelét igyekeznek fejleszteni és ehhez a vámtarifa reformja nélkülözhetetlen. Ugyanebből a célból a kiviteli vámok az egész vonalon csökkenteni készülnek.

(—) Németországban súlyosnak az árak. A legújabb német birodalmi statisztikai hivatal kimutatása szerint a birodalom területén az árak január hó folyamán két százalékkal emelkedtek, — az árak azonban még most is alacsonyab-bak, mint decemberben voltak.

(—) Üzemgazdasági egyetem. A drezdai műegyetemen tanfolyamot nyitnak az üzemgazdaság tudománya számára; ezen a tanfolyamon művezetők és mérnokok vehetnek részt; a tandíj külföldiek-rek 20 aranymárka.

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

REGÉNY CSARNOK

Simonyi obesterné.

Regény. (15)

Írta: KELEMENNÉ ZATHURECZKY BERTA.

Rosmán Máriának az ezred eltávozása után borzasztó volt a hangulata. Némán vándorolt egyik szobából a másikba, mint valami kóbor lélek. A legcsekélyebb szó ingerültté tette. Jozefin Tanti e magatartást nem hagyta megjegyzés nélkül és így mindennapos volt a perpatvar a házban.

Egy napon újból kirohanást rendezett az unokahuga ellen. El volt készülve az erős csatára; fölfegyverkezett a szótárában levő legszebb szavakkal: Du Spitzbub! Du Hahnuk! stb.

Máriának pedig az első gorombaságra kicsó dult a könnye és sirva borult az asztalra.

A Tántinak távra maradt a szája meglepetésében és a Julia közbenjárására békét hagyott azonnal a fiatal leánynak.

Julia őszinte részvételt és szeretettel vette körül a jó barátját. Hisz minél fényesebben derült fel az ő jövője, annál komorabbnak és fenyegetőbbnek látta a Máriát maga előtt.

Sajátságos, de ő is érezte a Simonyi hiányát. Sőt, szinte jól esett neki az a tudat, hogy Mária nem bírta meghódítani.

A Tanti pedig egész nap őt dicsérte, róla beszélt. Beszűntette a mindennapos nagy toalettet. Minek csinosítsa ki magát, ha nem láthatja őt az a mesés pár?

Ezalatt Nagy Frigyes, aránylag kis seregével, 1757 november 7-ikén legyőzte Rossbadnál a franciákat. December 5-ikén Leutheunél az osztrákokat és az év végén ép olyan féltelmes állást foglalt el, mint annak elején.

1758-ban már ismét támad, betört Morvaországba; Olmütz városát ostromolja. De a magyar huszárak és a horvátok, kiknek Landonban rendkívül ügyes vezérük akadt, elfogták egy élelmiszer szállítmányát és ennél fogva visszavonulásra kényszerítették. Junius 30-án Darmstadtánál diadalmasan verekedtek meg a Zieten huszáraival a Nádasdy huszárakkal. A visszavonuló elenséget nyomon követték és Hochkiewnán, Lausitzban, sikerült meglepniük. Ez volt Nagy Frigyes második nagy csatavesztése, melynél a Battyányi Károly és Kálnoky Ádám regementje tüntette ki magát.

A szökecs.

Sok volt a halott és sok sebesült. Simonyi György főstrázsnak ster ur ő nagysága súlyos lábsértelet kapott. A vérvesztéstől eszméletlenül szállították Troppaubá. Hiller polgármester ur elrendelte, hogy a beteget a saját lakására vigyék.

Julia a fölindulástól halálsápadtan szaladt Máriához, megvinni a hirt.

Mária feléje fordult anélkül, hogy érteni látszott volna a szavait.

— Megsebesült, — morogta maga elé.

— Igen. Lábsértelet kapott, mi súlyos de nem életveszélyes. A lieber Vater idehozattja őt hozzánk... Gyer, nézzünk utána, hogy kényelmes fekhelye legyen. A Tanti akarja ápolni...

Mária felugrott, mintha galvánikus ütés érte volna. Megélték a vonásai. Verte a mellét.

— Én fogom ápolni!... én!

— A Tanti nem fogja megengedni, hogy idegen férfit ápolj.

— Akkor megteszem az engedélye nélkül.

Egész fölélénkült beszélgetés közben. Bementek a betegszobába rendet csinálni és most már izgatottan lesték, hogy mikor hozzák az ő ideálját. A polgármester ur már egy párszor kiutasította a szobából és mégis egyre ott settenkedett az ajtó körül.

Már sötét volt, amidőn az eszméletlen beteget hozták. Egyik felől az orvos, másfelől a polgármester ment a hordágy mellett.

Hiller meglátta a fal mellé húzódott Máriát és ráripakodott.

— Mit lábatlanokdol itten! Az orvos műtetre készül... Távozz azonnal!

Mária krétafehér arccal ment a folyosón végig. Pár perc múlva visszasompolygott. Leguggolt az ajtó elé. Hallgatózott.

— Fogjátok le a beteget, hogy mozogni ne tudjon! — rendelte az orvos. Máriának elállt a szívverése az izgalomtól.

Nagy mozgás, szuszogás, lábdobogás hallatszott a betegszobából.

— Jól van. Tartsátok erősen, mert mindjárt magához tér. (Folyt. köv.)

GABORIAU NAGYSTILŰ SZÉLHÁMOS

A DETEKTIVSOROZAT MÁSODIK SZÁMA!

UJ! MOST JELENT MEG!
ÁRA 12 LEI.

KAPHATÓ MINDEN KÖNYV-
KERESKEDÉSPEN ÉS A BRAS-
SÓI LAPOK MINDEN ÁRUSÍTÓ-
MINTÁJÁNÁL. JÁNÁL. MINTÁJÁNÁL.

AZ ÖSSZEG ELŐZETES BE-
KÜLDÉSE MELLETT PORTÓ-
MENTESEN KÜLDI A BRASSÓI
LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA
BRASSÓ, KAI U-ÚCCA 66 SZ.

A DETEKTIVSOROZAT
ELSŐ SZÁMA GABORIAU:
A 113-AS SZÁMU PERCSOMÓ.
ÁRA 12 LEI.

CĂILE FERATE ROMÂNE.

HIRDETMEŊY

Hivatkozással a „Brassói Lapok” 1924. január 14-iki számában megjelent faárlejtési hirdetményre, a Direcțiunea Regională, Brașov, ezennel közhírré teszi, hogy a bükkfanyag tárgyában beérkezett ajánlatokat január hó 29-én d. e. 11 órakor, a fenyőfanyagra vonatkozó ajánlatokat pedig január hó 30-án d. e. 11 órakor bontja fel.

A DIRECTORUL SERVICIULUI
INTREȚINERII
helyett olvashatlan aláírás.

7200

Építő telkek eladása.

Folyó évi január 30-án, szerdán délután 3 órakor Dr. Falk és Dr. Witting ügyvédi irodában Weiss-Mihály-u. 30. sz. alatt önkéntes árverésen eladatik 15 db. 280-400 m nagyságú építő telkek a Brassó-Deresztyei országot és a Ternpatak közötti területből. Érdeklődők fenti ügyvédi irodában bővebb felvilágosítást nyernek. 7199

UTLEVÉLVIZUMOKAT

és mindenfajta hatósági ügyet
leggyorsabban elintéző
FREUD SÁNDOR BRASSÓ,
Hirsch-u. 26. földszint. 7203

Előkelő bukaresti részvénytársaság
központi irodája
részére két-három fiatalabb

tisztviselő kerestetik

megfelelő javadalmazással. Az ajánlkozók-
nak a magyar és német nyelveket tökéle-
tesen kell bírniok, ajánlatos némi román
tudás is. Gépirás feltétel.
Ajánlatok WOHA-ka céghez, Nagyvárad,
Nagyplácer 14. 235

Keresek
azonnali belépésre

CIRKULÁST

(stuccoló és skartirozó)
Parkettfries osztály részére.
KLEMM AIUD. 287

2820 ELSŐ Lloyd 1895
ERDÉLYRÉSZI ÉKSZERÁRUGYÁR
Cluj, Calea Regele Ferdinand 19.
Tel. interurb. 2-5. Sörgőncim: Juvaer Cluj.

Ékszerárugyártás és nagykereskedés!
Fogászati arany és forrasztó! Arany-, ezüst-, platina-
bevételek! Klenze és Schwarzwald órákban vála-
mint kina-ezüst tárgyakban nagy lerakat!
Csak viszonteladókra!



HAVRE — NEW-YORK

Gyorsposta járatok:
Kanada—Kuba—Mexikó—New-
Orleans—Haiti—Antillák—Észak-
afrika-felé. Felvilágosításokat nyújt:

SOC. „SARNIA”
Pasagiul Comedia BUCUREȘTI
és „RECLAMA” CLUJ.
(Rad. r. 401 6)

Favállalat keres febr. 1-ére
perfekt német

gyors és gépirónót

ki a magyar nyelvet is töké-
letesen bírja. Ajánlatokat „Meg-
bizható” jellege alatt e lap kiadó-
hivatala továbbít 7193

Raktárról eladó:

60—70 HP félistabil gőzgép 12 atm.
A, Heucke gyártmány
25—30 HP gőzlokomobil, Ruston
gyártmány
20—26 HP gőzlokomobil, Sigl
gyártmány
7 HP nyersolajmotor, Bo-
linder gyártmány
4 HP benzinmotor, Puch
gyártmány
6 HP benzinmotoros fa-
vágókés, Rapid gyártm.
6 HP villanymotor, Forgó-
áramu, 220 Volt.

CSIIHA & RÁKOSI
BRASSÓ, EGRES-U. 7. TELEFON 3-82.
SÜRGŐNYCIM: „CSIIHA, BRAȘOV.”

899 Saxonia 427

GOERZ

ROLL-TENAX
Kamrák, objektívek, tekercs-film
filmpakk, lemezek, látszó. Ké-
pes árjegyzékkel ingyen és hirtelre küld
L. B. Gibson, vezérképviselő
București, Str. Sevastopol 13.

KÉRJE MEG A VASUTI KALAUZT

Lakatos László: „Egy
válópör története” a
Népszerű regények
második száma
ára 12 L és min-
den újság-
árusnál
kapható.

hogy figyelmeztesse
a kiskereskedőre, ha
LAKATOS LÁSZLÓ:

„EGY VÁLÓPÖR TÖRTÉNETE”

című regényét vette
magához utólvásma-
nyul. Ez a regény
annyira leköti figye-
lét, hogy ha Kolozs-
várra készült, Nagy-
váradon eszmél csak
rá hogy tovább vitték.

1000 kgr. tüzfifa Lei 730.-

Laboratorium
LEO,
Dresden-Weidenbach

Hőfűtő és egészséges fogak a

Chlorodont

állandó használata által.

Képviselet:

„Chemosana”
Brassó, Uj-ucca 21.

Fehér szózott szalonna

fűrésztelepek részére. — Vidéki rendelések postacsomagban gyorsan és pon-
tosan szállíttatnak. Hentesáru bevásárlásnál forduljon bizalommal

Bedners és Höhr szalámigyárhoz

Brassó, Hirsch-u. 5 sz., ahol nagy választékban kap I-ső rendű felvágot-
tat, sonkát, füstölt húst, füstölt és paprikás szalonát, vaj, halkonzervet, sajtot stb.
Iparvállalatoknak és viszonteladóknak árkedvezmény!
Figyelmes kiszolgálás! Szolid árak!

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 2—1el. — Vastagabb betűvel
4—1el. — Legkisebb apróhirdetés 20 1el.
Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdézőkódok
válaszolunk. — Apróhirdetéseket a fenti erede-
árak mellett bizományosunknál is feladhat minde-
helységben, aki aztán pontosan továbbítja kiadó-
hivatalunkhoz.

Legmagasabb árat fizetnek brilliá-
sokért, gyémántokért, törött arany-, platina-
ezüsterért H. Osterseizer, Brassó, Buzasor-9. 52

Egy nehéz 6-os Clayton kazán Máv. 54 coll-
cséplővel üzemképes állapotban kedvező feltétele-
kel eladó Bögözi István Oldola. Háromszék m. 71

Külföldi bört 1923-as termé-
megvételre ajánlok. Szíves megkeresésekre min-
t zott árajánlattal szolgálók. Paul Modjesch, Bálci-
ciu-Bolkács. 71

Román-magyar nyelvet beszélő több évi gyakor-
lattal bíró vizsgázott mechanikus villany- és tele-
fonszerelő állást keres. Cím: Edelhauser Emil
Câmpeni. Turda-Arleş megye. 71

Keveset használt üzletberendezé-
s, alvany, kiszolgáló asztal, mérleg, kéziszekér, stb.
olcson eladó. Hosszu-ucca 70. 71

Használt tölgyfa hálószotha berendezés o-
csón eladó. Megtekinthető Ungvári asztalos-
mesternél, Vár-ucca 60. 71

Állandó alkalmazást kaphat egy fa-
faragász. Cím 7178 sz. alatt kiadóhivatalban.

Egyedül álló, vagyonos, közepkorú, üzleti szál-
mához tartozó ur, nősülés céljából ismeret-eg-
keres egy serény özevgyel vagy idő ebb lea-
nyal, egy kis vagyonnal. Ajánlatok „Böldo-
othon” jellege alatt a „Saxonia” Hirdető In-
dához címzendők. 71

Eladó Sep-izentgyörgyön Bu-
vardu! Regele Ferdinand 20. szám alatti kőhá-
gyümlőcsés kerítel. 71

Vezek antik tárgyakat, butort, festmény-
porcellánt és dísz tárgyakat — Ugyan-
eladó egy vitrin, antik vázák, poharak, órák és se-
apróság, asztal alá való szőnyeg, konzol-tükör,
butordarabok, gyermek-kocsi, gyermek vaságy, eg-
szanitész szoba-gőzfürdő, egy tizedes mérle-
Öz Bernáthné Sepsiszentgyörgy, Cuza Voda (O-
ucca) 31. sz. 71

Állást keres keres. akadémiát végze-
több évi praxissal román, magyar, német nyelv-
bíró fiatal nőtién tisztviselő. Ajánlatok „Szor-
mas III.” jellegre a kiadóba kéretnek. 71

Butorozott szobát keres szerezni egy-
intelligens fiatalember a belvárosban, lehető-
külön bejárattal. Bővebbet a Brassói Lapok kiadó-
hivatalában. 69

Megbízható tisztességes asszony, ki fő-
jól tud azonnal mint szakácsnő alkalmazni
nyer jó fizetéssel, jelentkezni lehet Lópiac 18. l. e. 72

Magas kreol hugomat ismeretű hiányában
uton szeretném férjhez adni. Leveleket „Gyógy-
rész leánya” jellegre a kiadóba kérek. 71

Köser felvágottak és naponta fr-
virstil kapható Lóvi és Fejér csemegekereskedé-
ben Kapu-u. 50. 71

Örökbe v. dajkaságba adnám 9 hóna-
egészséges fiu gyermekemet. Cimeket a kiadó-
„Jól fizetem” jellegre kérem 71

Fiatal intelligens urinő házvezetőnő-
nek menne magános urhoz. Levelek „Öthön-
jelige alatt a kiadóba kéretnek. 71

48 éves jobb iparos benősnőne-
gyobb helységbe, hol nősülése kapcsán mozik-
szerelését üzembe hozhatná. Kettős borítékba az
ajánlatokat a kiadóhivatal „Tibor” jelige alatt
vábbít. 71

Egy fiatalember pénzbeszedő állást keres. C-
7-02 sz. alatt a kiadóban.

Keresünk komoly, idősebb kúcs-
nőt. Szabad lakás, fűtés, világítás. Jelentke-
lehet d. e. 9 1 d. u. 3 7. Sütő-u. 7 Ofánál. 72

Elsőrendű, BÜKKTÜZIFA
szár az

waggontelepekben ab feladó állomás vagy házhoz
szállítva legjutányosabb áron megrendelheti

SZIKLÁS fatermelőnél
Brassó, Weisz Mihály-u. 6. Telefon: 508

Megrendelhető az Erdélyi Leszámitoló
Banknál, Virág-sor 12. szám alatt.